

Titulació	Tipus	Curs
2500241 Arqueologia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Joaquim Pera Isern

Correu electrònic: joaquim.pera@uab.cat

Equip docent

Joaquim Pera Isern

Mateu Riera Rullan

(Extern) Mateu Riera Rullan

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar aquesta assignatura. El nivell és bàsic a l'abast de tots els estudiants sense formació prèvia.

Objectius

Aquesta assignatura s'emmarca dins els ensenyaments que complementen l'arqueologia de camp. És de caràcter teoricopràctic i capacita els/les estudiants per enfrontar-se amb èxit a la classificació de material ceràmic de les èpoques antiga, medieval i moderna.

Els seu objectiu és la formació bàsica dels/les estudiants ens els aspectes essencials de la ceramologia antiga i en la classificació cronotipològica dels materials ceràmics apareguts a les excavacions realitzades a casa nostra, en jaciments que poden abraçar una cronologia des del segle IV aC fins al segle XIX.

Competències

- Fer i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp: excavació i prospecció.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats per als casos d'estudi.
2. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Combinar recursos tècnics procedents de disciplines afins.
5. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'anàlisi de laboratori arqueològic.
6. Establir protocols de recerca per a projectes de recerca originals.
7. Interpretar els resultats procedents de l'arqueologia de camp inserint-los en el context històric.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
10. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica i comunicar conclusions, de manera clara, tant oralment com per escrit, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
11. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
12. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia.

Continguts

- 1- Aspectes tècnics de la ceràmica
- 2- La ceràmica com a document arqueològic
- 3- Ceràmiques dels segles IV i III aC
- 4- Ceràmiques de vernís negre romanes
- 5- Ceràmiques de vernís vermell: sigil·lada itàlica i sudgàl·lica
- 6- La T.S. Hispànica i la seva problemàtica
- 7- La T.S. Africana
- 8- La DSP
- 9- La ceràmica de Parets Fines
- 10- La ceràmica de cuina africana i itàlica

- 11- Les llànties
- 12- Introducció a les àmfores
- 13- La ceràmica utilitària dels segles VII-VIII. Transició entre l'antiguitat tardana i l'alta edat mitjana
- 14- La ceràmica carolíngia, segles IX-X
- 15- La ceràmica de cuina grisa/oxidada catalana dels segles XI-XIV
- 16.- La reaparició de les ceràmiques de taula. L'anomenada pisa arcaica de Barcelona
- 17- La ceràmica catalana decorada de verd i manganès (o morat)
- 18-La ceràmica vidriada comuna dels segles XIII al XVIII
- 19-L'aparició de la decoració en blau de cobalt. L'anomenada ceràmica blava de Barcelona
- 20- La ceràmica de reflex metàl·lic o daurada catalana
- 21- La ceràmica blava catalana, segles XVI-XIX

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
recerca i estudi	70	2,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Tipus: Supervisades			
tutories i exercicis	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 11
Tipus: Autònomes			
estudi i recerca	47	1,88	2, 3, 11

1.- Classes presencials a l'aula: constitueixen el 70% del curs en aquesta assignatura. El mètode docent és basa en les ex part de ceràmica romana, els apunts ja estan editats en un dossier que és a disposició dels alumnes a començament del curs. La ceràmica medieval i moderna es facilita per part del professor, a través del campus virtual, mitjançant diverses publicacions que proporciona una abundant bibliografia que es objecte de comentari a classe.

Les explicacions teòriques sempre recolzen en imatges projectades i amb la presentació i circulació de materials ceràmics als quals es vessant pràctic, segons els temes, cosa que fa difícil el seguiment de la matèria si no hi ha una assistència continuada.

2.- Classes pràctiques al laboratori: Constitueixen el 30% del total de l'assignatura. Són classes pensades per repassar, en grups reduïts, el parlat a les lliçons teòriques. Aquest format assegura que tots els alumnes puguin tocar els materials i sobretot preguntar sobre aspectes que poden explicar amb facilitat.

3. Visita al magatzem d'Arqueologia del MUHBA: es fa al final del quadrimestre i té com a objectiu de repassar les nocions adquirides medieval i moderna, al davant d'una col·lecció de ceràmica extraordinària, tan pel nombre de peces, com per la facilitat d'accedir-hi.

Dirigides

Classes teòriques

Pràctiques d'aula

Pràctiques de Laboratori

Visita al magatzem del MUHBA

Supervisades

Tutories

Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Recerca de documentació i lectura de textos

30

Lectura i anàlisi crítica

Redacció de treballs i estudi

4

Assegurar una adequada

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
participació a classe i assistència a les pràctiques	20%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
proves escrites	80%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

L'avaluació dels coneixements adquirits en aquesta assignatura es fa de manera continuada, a través de les intervencions en les classes teòriques i pràctiques. D'altra banda, es demana la ressenya d'alguna publicació continguda a la bibliografia subministrada pels professors. Finalment, es fa un examen de cadascuna de les dues parts de l'assignatura (època antiga i època medieval i moderna), centrat en el coneixement teòric i la identificació pràctica, ja sia amb fragments o a través de fotografies, dels materials estudiats.

Treballs escrits

Desenvolupar habilitats de jerarquitzaió i síntesi de la informació

Lectura i anàlisi crítica de la bibliografia

Assegurar una adequada expressió escrita

Exàmens

1 per cadascuna de les dues parts de l'assignatura

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

La bibliografia de totes les classes de material ceràmic estudiades es proporcionarà a través del campus virtual, en forma de llistes de fitxes bibliogràfiques, d'enllaços amb pàgines *ad hoc*, i de documents (articles, capítols de llibre, llibres) en versió pdf, d'accés exclusiu a les persones matriculades.

Programari

no necessita programari

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt